

ČRNOmaBELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠT. 1 »LJUDSKA PRAVICA«

NAŠE PROIZVODNE NALOGE V LETU 1951

Kulturne, gospodarske in politične potrebe naše države narekujejo iz leta v leto večje količine grafičnih izdelkov. Skladno temu mora vsa grafična stroka vsako leto večati svojo proizvodnjo. Precejšen delež pri tem mora vselej prevzeti prav naše podjetje, ki je največje in opremljeno z napravami vseh tehnik naše stroke.

Za leto 1951 pa smo pred doslej največjo nalogo. Za to sta dva glavna vzroka: 1. večje potrebe po knjižnem tisku, zlasti znanstvenem in tehnično strokovnem, 2. večje potrebe po visoko kvalitetnem, večbarvnem, reprezentativnem tisku.

Ko smo nedavno sklepali okvirne pogodbe za grafično proizvodnjo v letu 1951, se je takoj videlo, da bomo morali prevzeti znatno večje naloge, kakor smo jih imeli letos, ker druga podjetja za nove zahteve niti nimajo ustrezne tehnične opreme. Čeprav smo prevzeli tako rekoč najnujnejše, bo morala biti naša proizvodnja v letu 1951 približno 20 % večja.

Sklenjeni dogovori pokažejo, da se bo v letu 1951 bistveno spremenila tudi struktura dela v našem podjetju. Iz naše proizvodnje bodo tako rekoč popolnoma izpadli obrazci, tiskani bloki in poslovne knjige, znatno pa se bo povečal natisk umetniških reprodukcij in najrazličnejših knjig.

To pa nam pove, da bomo morali tudi mi povečati svojo proizvodnjo, tako v strojni stavnici, knjigotisku, ofsetnem tisku, bakrotisku, klišarni in knjigoveznici, ker je dosedanja zmogljivost nezadostna, predvsem pa nesorazmerna v primeri s sprejetimi zahtevami.

Največji delež bo morala prispevati knjigotiskarska strojnica. Številke pa povedo, da nam za sprejete naloge manjka na velikih strojih std. 0: 40% zmogljivosti, na strojih std. 1 pa 60%; std. 2 bi imel dovolj zmogljivosti, std. 3 je zaseden zaradi spremenjene strukture dela samo za tretjino, std. 4 pa bo nekako zadovoljivo izkoriščen.

Strojna stavnica ima premajhno zmogljivost le za 5%.

V ofsetnem tisku manjka 25% zmogljivosti.

V bakrotisku je zmogljivost velikega stroja za polovico premajhna, na manjšem pa je nekaj zmogljivosti še proste.

V knjigoveznici je pereče vprašanje nekaj kvalificiranih, več pa priučenih moči, strojna zmogljivost pa je zadostna v zgibalnih in šivalnih strojih, medtem ko je posebno pereče vprašanje rezalnih strojev, v katerih nam manjka kar 60% zmogljivosti.

Vsi ti primanjkljaji so mišljeni pri eni zvrstitvi oziroma pri osmih urah.

Ako pogledamo to sliko, moramo takoj ugotoviti, da bodo pri vsklajevanju pri proizvodnje potrebni precejšnji ukrepi, pri katerih bodo imeli dolžnosti: ves delovni kolektiv, delavski svet in upravni odbor z upravnim vodstvom podjetja.

Predvsem bo treba pregledati, kaj vse bomo morali takoj ukreniti. Na posebnih

ožjih in širših proizvodnih sestankih bo treba ugotoviti najprej vse že dane možnosti, hkrati pa predlagati vse potrebno za ustrezno povečanje zmogljivosti.

V knjigotiskarski strojnici bo n. pr. predvsem potrebna uvedba dela v dveh zvrstitvah na večini velikih strojev, razen na treh, formata std. 0, kjer izdelujemo povečini barvotiske. Tu pa bo potrebno stalno nadurno delo v zmogljivosti enega stroja. Da bomo mogli izpolniti plan, bomo morali pri vseh strojih std. 0 in 1 pridobiti z zvrstitvami, deloma pa s posebnimi urami 85% zmogljivosti.

Premisliti bo treba dalje, kako bi skrčili čas pripravljanja na najmanjši minimum, da bi tako povečali čas tiska. Za primer naj navedem, da bi mogoče rešili to vprašanje z enim ali dvema »letečima« strojnikoma, ki bi pomagala predvsem pri pripravah, v nekaterih primerih pa bi lahko sprostila stalnega strojnika pri nadzorovanju tiska ali pa, če ustreznega dela ni, prevzela drugo zvrstitev. To so z uspehom uvedli že v več podjetjih. Za uspešen razvoj proizvodnje v knjigotisku pa bodo potrebni tudi dobri delovni pogoji, predvsem ustreza valjčna masa, brezhibno delovanje vseh strojev in pravočasna dobava vsega potrebnega materiala.

V strojni stavnici bo potrebna uvedba še ene zvrstitve. Precej pa bi pospešili proizvodnjo strojnega stavka lepi in popravljeni rokopisi, jasna navodila za stavljenje in omejitev nepotrebnega stavljenja.

V ofsetnem tisku bo tudi nadalje potrebno imeti en stroj stalno v dveh izmenah.

Prav tako bo treba uvesti v bakrotisku na večjem stroju drugo izmeno.

V knjigoveznici bo treba priskrbeti ustrezno delovno moč, na vseh rezalnih strojih pa uvesti dve izmeni, poleg tega pa uporabiti in elektrificirati rezalni stroj, ki stoji v skladišču.

Navedel sem samo nekaj splošnih potrebnih ukrepov. Navodila za uresničenje ter podrobnejše predloge za uspešno odpravo in vskladitev zmogljivosti pa prepuščam strokovnjakom v posameznih oddelkih.

Zadovoljiv razvoj celotne proizvodnje našega podjetja pa bomo dosegli šele tedaj, če bo tudi tehnično administrativni kader prispeval svoje in se ravnal po najvažnejših načelih dobre organizacije podjetja, ki so slej ko prej tale:

1. Red in načrtnost v vseh, tudi v najmanjših stvareh; kot samo po sebi razumljivo ali nevažno ne smemo imeti ničesar.

2. Uprava mora poznati in zasledovati do zadnjih podrobnosti ves delovni postopek, naj si bo tehnično ali administrativno.

3. Navodila za dela morajo biti vselej popolna, jasna in natančna.

4. Stalno je treba nadzirati, če so bila vsa dana navodila pravilno in o pravem času izpolnjena.

5. Vsako motnjo ali drugačen potek dela, kakor je bilo naročeno, je treba takoj preprečiti.

6. Vse delovne pripomočke je treba priskrbeti na delovna mesta ob pravem času.

7. Kot najmočnejše orožje dobre organizacije dela si je treba ustvariti res zanesljivo evidenco vseh potrebnih pokazateljev.

Skoraj ista načela veljajo tudi za dobro organizacijo posameznih oddelkov, pa tudi vseh večjih delovnih mest.

Poleg ukrepov, ki jih moremo in moramo sami storiti, pa naj spet poudarimo, da bi uspešen razvoj proizvodnje lahko precej omogočili tudi naši naročniki. Z oddajo popolnega dela, z vsemi potrebnimi tehničnimi navodili, z rokopisom, ki je res pripravljen in določen za tisk, s pravočasnim vračanjem vseh korektur, bi omogočili sestavljanje delovnih načrtov in nepretrgani delovni postopek vsakega posameznega dela. S tem bi naročene proizvode znatno pocenili, hkrati pa bi sprostili zmogljivost za nova dela. V razmerah, kakršne so, pa je zgledna organizacija dela in sploh vsako delovno načrtovanje skorajda onemogočeno. Tu ne gre za majhne ovire, temveč že za veliko gospodarsko pa tudi kulturno škodo, ker zaradi tega izostane precejšnja količina nujno potrebnih grafičnih proizvodov. Lahko trdimo, da zaradi avtorskih korektur in presežnega stavljenja pri raznih delih izgubimo vsak dan najmanj za eno polo stavka, kar dá na leto 15 knjig v povprečnem obsegu 320 strani. Ta številka pa pomeni precej tudi za izpolnitev založniškega plana, ne samo za izpolnitev našega plana.

Velike ovire pomenijo včasih tudi nepravočasne dobave raznih materialov, zlasti za ofsetno in bakrotiskarsko tehniko. Pri tem pa nam je že precejkrat pomagala iznajdljivost naših strokovnjakov, kar upamo, da tudi v letu 1951 ne bo izostalo. Poleg tega pa bo morala biti borba za pravočasno dobavo potrebnega materiala še ostrejša kot do sedaj.

Kljub vsem našim naporom pa se jasno kaže nujna potreba po nekaterih novih investicijah, zlasti v ofsetnem in bakrotiskarski tehniki, pa tudi v knjigotiskarski resno primanjkuje modernih in kvalitetnih brzotiskalnih strojev. Naše matice na stavnikih strojih pa so že vse tako izžgane, da za kvalitetna dela skorajda niso več uporabne.

Zato naj h koncu poudarimo, da kmalu ne bomo mogli več ustrežati vedno večjim potrebam, niti količinsko, niti kakovostno, čeprav sodeluje sleherni član po svojih najboljših sposobnostih. Najnujnejše bo tudi grafična stroka morala čimprej dobiti, sicer naša proizvodnja ne bo mogla napredovati, marveč bo nujno nazadovala.

Navedel sem naloge, ki nas čakajo v bodočem letu ter prikazal nekatere stvari, ki bi pospešile proizvodnjo, pa tudi

MEDODDELKOVNO TEKMOVANJE PO TURNIRSKEM NAČINU po prvem (novembrskem) kolu

TEKOČA	ŠTEVILKA	ŠTEVILKA						ŠTEVILGO POENOV	MESTO
		1	2	3	4	5	6		
ODDELEK		STROJNA STAVNICA	ROČNA STAVNICA	KLIŠARNA	KNJIGOVEZ-NICA	KNJIGOTISK. STROJNICA	OFSETNA STROJNICA	ŠTEVILGO KONČNIH TOČK	
1	STROJNA STAVNICA						165:40	2	I.
2	ROČNA STAVNICA					91:30	2		II.
3	KLIŠARNA				65:35	0			IV.
4	KNJIGOVEZ-NICA			65:74	2				III.
5	KNJIGOTISK. STROJNICA		-32:61						VI.
6	OFFSETNA STROJNICA	51:88	0						V.

TEKOČA	ŠTEVILKA	ŠTEVILKA						ŠTEVILGO POENOV	MESTO
		1	2	3	4	5	6		
ODDELEK		RETUŠA — JEDKALNICA	FOTO- GRAFIJA	LITO- RISALNICA	PRETISK	BAKRO- STROJNICA	ROTACIJA	ŠTEVILGO KONČNIH TOČK	
1	RETUŠA — JEDKALNICA						-55:45	0	V.
2	FOTO- GRAFIJA					-155:48	0		VI.
3	LITO- RISALNICA				127:55	2			I.
4	PRETISK			95:66	0				IV.
5	BAKRO- STROJNICA		121:03						II.
6	ROTACIJA	89:32	2						III.

Kot je razvidno iz tabel, sta v prvem kolu dosegla največ poenov: v prvi skupini oddelek strojne stavnice, v drugi pa oddelek litorisalnice. Oddelek strojne stavnice je zvišal proizvodni količnik za 9%, povečal delo po normalah za 3%, znižal pogonsko režijo na proizvodno uro za 8 din. Oddelek litorisalnice je zvišal proizvodni količnik za 8% in znižal pogonsko režijo na proizvodno uro za 8 din.

Pri drugih oddelkih pa omenjamo samo rezultate posameznih zadanih nalog, ki so vplivali na slabši plasman nekaterih oddelkov: ročna stavnica je izgubila 22 poenov zaradi izostankov, knjigoveznica 21 poenov zaradi majhnega odstotka dela po normalah, knjigotiskarska

strojnica 25 poenov zaradi izostankov in 43 poenov zaradi zvišanja pogonske režije, ofsetna strojnica 14 poenov zaradi zvišanja pogonske režije, fotografija ter retuša in jedkavnica so izgubile največ poenov zaradi znižanja proizvodnega količnika.

Tekmovalni točki — izpolnitev določenih proizvodnih nalog in dvig kvalitete — nista bili ocenjeni, ker se tisti, ki bi se morali, niso za to zanimali.

V januarskem kolu je razvrstitev tekmovalcev naslednja: ročna stavnica: ofsetna strojnica; klišarna: strojna stavnica; knjigoveznica: knjigotiskarska strojnica; fotografija: rotacija; litorisalnica: retuša in jedkavnica; pretisk: bakrostrojnica.

temeljnih popravil, hkrati pa izjavil, da pri barvotiskih ni mogoče misliti na delo v posadili.

Tov. Blejec je nato podal glavne gospodarske podatke, iz katerih razvidimo, da vrednost nekončane proizvodnje še narašča, da se je za 20% zvišala v zadnjem četrtletju vrednost zaloga materiala, ker dobavitelji proti koncu leta dobavljajo vse še nedobavljene kontingente, prav tako pa so naši računi v precej višjem znesku neporavnani, ker se zadnje dni v mesecu izda preveč računov. Skupna obratna sredstva iz teh treh naslovov so zato za 21% višja. — Stanje vseh ekladov se je zvišalo za 12%. — Ker naše podjetje ne posluje s kreditom, smo dobili ustrezno povišanje obratnih sredstev. — Zaradi večjih dobav v zadnjem mesecu imamo tudi neporavnanih računov znatno več kakor po navadi.

O tekmovalstvu ni bilo še mogoče podati celotnega izida, ker je bila seja prve dni v mesecu. Znani so bili še štirje pokazatelji. Ocenjevanje kakovosti pa se je pokazalo kot posebno vprašanje, ki ga moramo zaradi važnosti temeljito premisliti. Do sedaj se je glede tega premalo storilo. Prav tako je z ocenjevanjem izpolnjevanja proizvodnih nalog.

Tov. Perovšek je opozoril, da so črkovne matice zelo slabe, nadomestnih delov in drugega materiala v strojni stavnici pa ni. Sklenjeno je bilo, da se obrnemo s primerno vlogo na nadrejeni forum, v kateri bomo opozorili na resne posledice za posamezno delo oziroma za vse podjetje, če v kratkem ne dobimo najpotrebnejšega materiala.

Izmed raznih stvari, ki smo jih obravnavali v zadnji točki, bi omenil, da je bilo sklenjeno urediti ogrevanje strojne stavnice, prezračevanje jedkavnice in odpravi nevarnost bencolskih hlapov v bakrotisk. — Tov. Ažnoh je predlagal, da bi pokrili prostor med strojnico in bakrotiskom, ki bi ga nato lahko uporabili za dovršila dela. — Tov. Beranek je poročal o prevedbi delavcev, ki je končana. Na višjo komisijo se je pritožil samo en tovariš. — Tov. Cizelj je opozoril na nujno obnovo pročelja poslopja, ker se dela že škoda. — Tov. direktor pa je poročal o organizaciji tehnično-administrativne službe, h koncu pa javil, da bo kmalu končan obračun počitniškega doma, o katerem bomo morali sklepati na prihodnji seja. M. B.

Upravni odbor podjetja opozarja na nujne ukrepe

Upravni odbor je na svoji peti seji dne 8. decembra 1950 razpravljal o izpolnitvi sprejetih sklepov, o planu in gospodarskem položaju podjetja, o tekmovalstvu ter o raznih drugih predlogih in tekočih stvareh.

Tov. Čeč je poročal o ustanovitvi posebne komisije za ugotavljanje udarništv za kvalitetno delo. Komisija je že napravila nekaj pravilnik, ki ga bo še nadalje izpopolnjevala.

Za november je upravni odbor predlagal za udarnike te-le tovariše: na podlagi normnega dela Lada Ivančiča in Marijo Povše, na podlagi kvalitetnega dela pa Jako Kregarja, Evgena Kolariča, Janka Čeha in Rika Beraneka.

Upravni odbor je po poročilih tovariša Ažnoha razpravljal o izboljšanju razmer v naši menzi. Treba bo sklicati zbor abonentov, ki bi nakazali potrebne ukrepe. Pojačati bo treba nadzor nad vsem poslovanjem ter nastaviti dobro strokovno moč, da bi tako menza bolj ustrezala svojemu namenu.

Tov. Čeč je nato podal sliko podpisovanja pogodb za proizvodnjo v letu 1951.

stvari, ki jo ovirajo. Iz vsega tega izvirajo dolžnosti za tri razne činitele: za delavstvo v proizvodnji, za vodstvo podjetja, pa tudi ne najmanj za naše naročnike. Če bomo vsi, ki sodelujemo in odgovarjamo za uspešen razvoj grafične proizvodnje, storili svojo dolžnost, bo naše podjetje tudi povečane naloge v letu 1951 uspešno izpolnilo. M. B.

Iz nakazanih potreb je jasno razvidno, da bo proizvodni plan za drugo leto moral biti precej višji. Da bi dosegli večjo proizvodnjo, bo treba razmisliti o potrebnih ukrepih. Natančnejše potrebe bodo vidne, kakor hitro bo tehnična prišarna ugotovila potrebno delovno silo in strojno zmogljivost za sprejeto proizvodnjo. Ko bo to ugotovljeno, bo upravni odbor sklical proizvodne konference, na katerih bomo ugotovili potrebne ukrepe za razširjenje proizvodnje.

Ob tem razgovoru je bilo nakazanih več napak tako imenovanega zunanega značaja, n. pr. slabi ali nepopolni rokopi, nepopolna navodila za delo s strani naročnikov, preveč stavka za dnevne ter druge periodične liste in publikacije. Treba bo vsem prizadetim prikazati škodljive posledice in izpadek proizvodnje ter vsestransko zahtevati, da bodo vsa naročila v vseh pogledih popolna, ker bomo mogli le tako opravljati vsa dela v nepretrganem delovnem postopku.

Tov. Blejec je opozoril na manjšo izkoriščenost strojev v zadnjih treh mesecih proti prvemu četrtletju, dalje na neenakomerno storilnost ter na neenakomernost stroškov pogonske režije po posameznih izdelavnih oddelkih. Glede vseh treh pokazateljev bo treba temeljito premisliti organizacijo dela, pri čemer bodo oddelkovodje mogli prispevati precejšen delež.

Tov. Ažnoh je opozoril glede na zvišanje izkoriščenosti strojev na slabo valjčno maso, na stroje, ki so potrebni

Naloge sindikatov pri preskrbi delavcev in nameščencev

Oglejmo si še nekoliko naloge sindikatov v zvezi s preskrbo, kakor jih določajo sklepi XIII. plenuma Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije. O preskrbi smo mnogo govorili tudi v naši sindikalni organizaciji, zato bi nam morale biti naloge sindikatov za izboljšanje preskrbe v zvezi s sedanji razmerami čimbolj jasne.

SEDANJE PREHODNE TEŽAVE

Predvsem se moramo zavedati sedanjih prehodnih težav. Zaradi gospodarskega pritiska Sovjetske zveze in informbirojevskih držav na našo državo smo morali začeti premagovati velike gospodarske težave, da popravimo škodo, ki nam jo je prizadela gospodarska blokada. Treba je bilo skleniti gospodarske pogodbe s kapitalističnimi državami. V prehodnem razdobju so se morale gospodarske težave pokazati tudi v preskrbi. Huda letošnja suša je še poslabšala položaj. Posredovanje državnih kmetijskih posestev in zadružnega sektorja je bilo letos še prešibko na živilskem trgu. Nekateri ljudski odbori niso dovolj skrbeli za izboljšanje tržnih razmer. Zvezna vlada posveča velike napore, da bi zaradi težav v preskrbi delovni ljudje trpeli čim manj ter da bi bila zamajena preskrba čim rednejša. Storila je ukrepe za varčevanje z življenjskimi potrebščinami zamajene preskrbe. Med drugim je sklenila pogodbo za uvoz pomembnejših živil. V zvezi z vsem tem pa morajo tudi sindikalne organizacije prevzeti naloge, da se preskrba čimbolj izboljša.

OD ČESA JE ODVISNO KORENITO IZBOLJŠANJE PRESKRBE

V sindikalnih organizacijah se moramo dobro zavedati, da bo mogoče vprašanje preskrbe korenito rešiti samo z zgraditvijo težke industrije, z elektrifikacijo države in s socialistično preobrazbo podeželja. Dolžni smo ljudem stalno pojasnjevati vlogo težke industrije, elektrifikacije in kapitalne graditve. Sindikalne organizacije morajo še bolj podžigati ustvarjalni delovni polet delovnih kolektivov in jih s socialističnim tekmovanjem množično mobilizirati, da se bodo borili za večjo storilnost, varčevanje, delovno disciplino itd. Prizadevati pa si tudi moramo, da bo težka industrija imela prednost pri preskrbi z delovnimi močmi, surovinami, življenjskimi potrebščinami za delavce itd.

ZA ČIM VEČJO PROIZVODNJO PREDMETOV ŠIROKE POTROŠNJE

Za izboljšanje preskrbe je tudi potrebno, da se sindikalne organizacije zavzemajo za mobilizacijo delovnih ljudi, ki naj kar najbolj izkoriščajo vse možnosti za proizvodnjo predmetov široke potrošnje. V ta namen je treba popolnoma izkoriščati zagnljivost obratov, surovine, krajevne vire itd. Pri tem pa ne smemo dovoliti, da bi trpela graditev težke industrije, ki bi ji odvzemali ljudi, gradivo in druga sredstva.

VARČEVANJE — GLAVNI VZVOD GRADITVE

Pri sindikalnih organizacijah se moramo zavedati, da je zdaj »boj za varčevanje eden glavnih vzvodov graditve«, kakor pravi pismo CK KPJ. Zato

so sindikalne organizacije dolžne mobilizirati ves delavski razred za varovanje ljudskega premoženja in proti razmetavanju, tatvinam in povzročanju škode. V ta namen je treba gojiti čut za skrb do sredstev za kapitalno graditev in reprodukcijo, za realne normative, boljšo kakovost itd. Zlasti se moramo odločno boriti proti razmetavanju blagovnih fondov. S stalnim vzgojnim delom med ljudmi naj sindikalne organizacije izkoreninijo ostanek starih nazorov o premoženju, ki je zdaj družbeno in v upravi samih proizvajalcev.

VARUJMO BLAGOVNE FOND!

Vse sindikalne organizacije so dolžne, da se borijo proti uničevanju in razmetavanju blagovnih fondov. Posebej pa se mora boriti proti povzročanju škode v trgovini sindikat trgovskih nameščencev in delavcev. Zato je treba posvetiti tudi več skrbi vzgoji trgovskega kadra. Nadalje si morajo prizadevati, da bodo državna odkupna podjetja na terenu nastopala organizirano, ne pa da bi si konkurirala s preplačevanjem blaga. Podpirati je treba tudi pobudo za ustanavljanje prodajaln drž. posestev za prosto prodajo živil v mestih in industrijskih krajih.

EKONOMIJE NAJ PRIDELUJEJO VEČ POVRTNINE

Sindikalne organizacije se naj odločneje zavzamejo pri ljudskih odborih, da bodo na ekonomijah v okolici mest pridelovali več perutnine ter redili več perutnine in kuncev. Sindikalna vodstva in članstvo jim naj pri tem vsestransko pomagajo. Kar najbolj je treba podpirati in pospeševati mestne ekonomije. V mestih in okolici, kjer so za to pogoji, je treba pospeševati tudi ribištvo.

VEČ POZORNOSTI MENZAM!

Sindikalne organizacije naj se bolj zanimajo za delavsko-nameščenske restavracije in menze. Dolžne so pritegniti množice v pomoč tem ustanovam, da bodo nudile večjo podporo ljudski inšpekcije pri nadzorstvu nad delovanjem menz in restavracij, tako da napravijo konec nespametnemu gospodarjenju, tatvinam in zlorabam, da bo vladala v menzah snaga in da bodo jedi okusne. Sindikat gostinske stroke naj bolj podpre delavske menze s strokovnim osebjem.

POMOČ ORGANOM ZA PRESKRBO

Dolžni pa smo nuditi tudi mnogo več pomoči ljudskim odborom in organom za preskrbo, da bodo laže in hitreje odpravljali napake pri nakupovanju, vskladiščenju, pravilni manipulaciji in razdeljevanju blaga zamajene preskrbe. Sindikalni funkcionarji in drugi sindikalni aktivisti, ljudski odborniki, naj zahtevajo posebna zasedanja ljudskih odborov, ko je treba razpravljati in sklepati o izboljšanju preskrbe. Nadalje naj sindikalne organizacije skrbno sodelujejo pri kategorizaciji potrošnikov in zastopajo interese delavcev proti birokratskemu, nepravilnemu ravnanju posameznih organov ljudskih oblasti. V svetlih potrošnikov naj živahno sodelujejo pri reševanju vprašanj preskrbe.

Da bo odkup kar najbolj uspešen in pravilen, naj sindikalne organizacije pritegnejo k odkupnim nalogam najvestnejše delavce, ki stanujejo na vasi. V sodelovanju z organizacijami Ljudske fronte naj pošljejo na vas skupine agitatorjev in umetniške skupine, ki bodo utrjevali zvezo med vasjo in mestom.

POJASNJEVANJA NI NIKDAR DOVOLJ

Posebna naloga sindikalnih vodstev in organizacij je, da na razne načine s političnim in agitacijskim delom delovnim ljudem stalno pojasnjujejo vsa vprašanja v zvezi s preskrbo. Politično delo naj zajame zlasti zaostalejši plasti delavskega razreda. Z ideološkim in vzgojnim delom pa je treba pojasnjevati glavna vprašanja in poti naše socialistične graditve ter značilnosti prehodnega razdobja, tako da bodo ljudje popolnoma razumeli sedanječasne težave, ki jih bomo z dandanašnjimi napori premagali ter si izvojevali blaginjo.

Hkrati je treba pobijati razdiralno delo naših sovražnikov, informbirojevskih in drugih hujskačev, ki bi radi izkoristili sedanje težave ter ribarili v kalnem. Sindikalne organizacije so dolžne z vsemi silami razvijati ustvarjalne sposobnosti delavskega razreda, saj je v ustvarjalnosti naših ljudi poroštvo, da bomo izvojevali vse nadaljnje zmage na poti do blaginje naše socialistične domovine.

Kolednica

Čeprav kolednica ni več v navadi in pevec vaš glasu še ne uživa, se vsi poslavljate od leta radi, da bi bilá petletka dosegljiva —

čimprej — saj danes rajši jo izpolniš in rajši kakor jutri vse dosežeš: življenju daš vsebino, ga napolniš — zato živiš, da plan čimbolj presežeš;

zato je naše leto že minilo — novembra — kdo bi čakal staro leto! Da v letu dni bi let se — pet — zvrstilo, za to je vredno res živeti vneto;

minilo je — ne pojem mu slovesa — dejal bi le: bilo ni nič prekratko, čeprav se nam v življenju vsa kolesa vrtijo bliskovito, kar pregladko;

minilo je — bilo ni leto prazno — in ni viharjev srd nas vrgel s tira, čeprav nebo nam ni bilo prijazno; le kaj bi naj še nam bilá ovira,

ki človek naš je gládko ne premaga! Le kdo nas v tem poletu še ustavi, ko že prispeli smo do tu — do praga, kjer zmagovalce čas nas zdaj pozdravi!

Pozdravljeno petletke peto leto! Kolednico naj z vami to zapojem — da v novem letu zmag bo sto zajeto in dá netivo novim, srečnim bojem!

Naši proslavi Dneva armade in 29. novembra

O naši, sindikalni proslavi Dneva armade poročevalec zelo težko poroča. Ali je bila to sploh naša proslava? Članstvo se tega ni zavedalo. Naše sindikalne prireditve so zelo redke. Pričakovali bi, da bo že zaradi tega zanje vsaj povprečno zanimanje. Imamo razglasno postajo. Dan za dnem jo poslušate. Toda ali sploh slišite, da vas vabimo na sindikalne prireditve in akcije? Za proslavo Dneva armade pa je sindikalna podružnica razmnožila še tiskane lepake.

Če naj zdaj spričo tega poročam o udeležbi ter s tem o uspehu prireditve, ne vem, kam naj bi posegel po besedi. Sramoti se ni mogoče izogniti. Naša sindikalna dvorana v primeri s številom sindikalnega članstva ni velika. Vseh članov bi niti ne mogla sprejeti. Toda ob vsaki sindikalni prireditvi se bojimo — prazne dvorane. Naša dvorana ni le majhna, marveč tudi odbijajoče hladna — ko je tako prazna, kakor je bila na proslavi. Osramotili smo se pred predavateljem, oficirjem naše junaške armade. Kaj naj misli o naši zavednosti, politični zrelosti in odnosu do armade? Kaj naj sodi o kolektivu, ki ima sicer zvezno prehodno zastavo kot najboljši med kolektivi grafične industrije v državi?

Zares se mi ustavlja poročati. Toda zapisati je bilo vendar treba, da smo

proslavo priredili. Ob primernih prilikah pa bi bilo treba tudi razpravljati, kdo je odgovoren, da vlada med našim članstvom takšno neverjetno mrtvilo. Ali nismo res prav nič dosegli z vsem dosedanjim političnim in vzgojnim delom? Kje in kaj so napake? Takšna mlačnost do sindikalnih prireditev je nedvomno resen opomin, da nekaj med nami ni prav.

Prav tako ne moremo biti zadovoljni s proslavo 29. novembra. Toda tedaj je bila dvorana vendar nekoliko bolj vedra in še celo malo olepšana. Udeležba je bila nekoliko večja. Kljub temu pa prireditve ni izvenela tako, kakor bi pričakovali. Program je bil tudi nekoliko premalo skrbno pripravljen. O kakšni posebni umetniški višini seveda ni mogoče govoriti, toda saj ni šlo za umetniško prireditev. V nekem pogledu je bilo celo prisrčno. Samo ob poročilu o proizvodnih uspehih našega delovnega kolektiva so si nekateri želeli več prisrčnosti. Pohvaljeni so bili sicer prav vsi, pač pa ne posebej udarniki. Nekdo je zato malo porgljivo pripomnil, da sklepi o varčevanju vendar ne predpisujejo, da moramo varčevati tudi s pohvalami. Ali naše članstvo ne prihaja na sindikalne prireditve med drugim zaradi tega — ker na njih ne more pričakovati niti pohval?

Misliti moramo tudi že na občni zbor

Ker morajo biti letni občni zbori vseh sindikalnih organov končani že do konca februarja, se moramo tudi pri nas začeti pripravljati na letni obračun. Tajništvo Glavnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije za Slovenijo je izdalo navodila o letnih občnih zbora v novem letu.

Iz navodil posnemamo, da za občne zборе velja Pravilnik o letnih skupščinah v sindikalnih organizacijah, ki ga je lani izdal CO ZSJ. Po navodilih naj se takoj začnejo zbori v sindikalnih skupinah in pododborih, pa tudi volitve delegatov za zbor upravnega odbora podružnice (za velike podružnice, kjer zborujejo po delegatskem sistemu).

Na občnem zboru bo treba razen upravnega odbora podružnice voliti tudi delavskega inšpektorja in njegovega namestnika, predsednika tovariškega sodišča in namestnika, delegate za občni zbor pristojnega krajevnega ali okrajnega odbora, delegate za zbor pristojnega okrajnega ali krajevnega sveta ZSJ in delegate za zbor republiškega odbora.

Sindikalne podružnice naj odločno zahtevajo pomoč nadrejenih organov. Naslonijo pa se naj tudi na partijsko in mladinsko organizacijo.

Sindikalni aktiv naj široko popularizira priprave, izbire kandidatov in zbor sploh. — Sindikalne podružnice bodo tudi prirejale tekmovanja v počastitev letnih občnih zbora v okviru tekmovanja v proslavo desetletnice OF.

Še nekaj besed na rob zadnje strani

V zadnji številki »Črno na belem« je objavil L. O. pod naslovom »Na rob zadnje strani našega glasila« nekako dobronamerno kritiko šahovske in fizkulture rubrike lista. No, deloma je že tov. urednik v svoji opombi osvetlil »kamen spotike«. Ker je L. O. »predvsem mislil« na šahovsko rubriko, bi mu kot dosedanji in verjetno tudi bodoči sodelavec celo stvar malo pojasnil.

L. O. je svojo kritiko šaha našega lista spretno prepletel tudi s hvalo, češ da spada snov »vse bolj v kakšno šahovsko revijo, kakor pa v glasilo neke sindikalne podružnice«. Sodim, da je zgodovina borb za svetovno prvenstvo v šahu tako zanimiva, da jo rad prebere tudi nešahist. In prav tem ljudem je treba vzbuditi veselje do šahiranja, kar skušam doseči z zgodovino šaha. Na drugi strani pa imamo v podjetju precej šahistov, ki radi igrajo, za šahovsko literaturo jim pa ni mar.

Za vso ostalo kritiko fizkulture in humorja sem mnenja, da bi bil ravno L. O. poklican zato, da začne z »otipljivimi« zgledeži že kar v prihodnji številki našega glasila.

Vsako stvarno kritiko je treba pozdraviti, želel bi je še več in to ne samo od najvidnejšega šahista našega podjetja.

Lado Hren.

De7, 17. Sd2, Te3, 18. Db5, c61, 19. Df1, Lh3!, 20. Dd1, Tf8, 21. Sf3, Ke8, beli odneha, ker stolpa ne sme vzeti zaradi mata in poleg tega ne more kriti mnogo drugih pretenj. Paul Morphy je bil znan kombinatorni igralec.

Beli: Nimecovič Črni: Amater
1. e4, e5, 2. Sf3, Se6, 3. Lb5, Sf6, 4. 0-0, d6, 5. d4, Se4!, 6. d5, a6, 7. Ld3, Sf6, 8. de, e4, 9. Te1, d5, 10. Le2!, e1, 11. ob, Lb7!, 12. Lb5 mat.

Lado Hren.

Š A H

Sindikalno šahovsko prvenstvo Ljubljane

Letošnjega sindikalnega moštvenega prvenstva Ljubljane se udeležuje 88 ekip, ki so razdeljene približno po jakosti v 3 lige. Vsaka liga ima več skupin. Ljubljana, ki je najmočnejši šahovski center Slovenije, igra tudi v sindikalnem šahovskem gibanju odločilno vlogo, kajti sindikalni ekipni šahovski prvak si je do sedaj vedno osvojil tudi prvenstvo Slovenije. Letos je prvenstvo razširjeno v toliko, da bodo republiški ekipni prvaki igrali med seboj za državno sindikalno moštveno prvenstvo.

Sedanjšega tekmovanja se udeležuje »Ljudska pravica« z dvema ekipama: prvo moštvo, ki vsako leto redno že od 1945 sodeluje, igra v I. ligi v skupini, ki je po splošnem mnenju najmočnejša. V prvih štirih kolih smo dosegli naslednje rezultate: Ljudska pravica I. — Slovenski

poročevalec 4 in pol : 1 in pol, Ministrstvo za finance — Ljudska pravica I. 3:3 Ljudska pravica I. — Elektrozeveza 3 in pol : 2 in pol, Ministrstvo za kmetijstvo — Ljudska pravica I. 4 in pol : 1 in pol.

Naše drugo moštvo, ki letos prvič nastopa, nima še potrebne rutine za težje tekme. Nedvomno pa se bodo v tem tekmovanju marsikaj naučili, saj ekipo sestavljajo večinoma mladinci, ki igrajo v II. ligi, kjer je kvaliteta šaha še vedno na dostojni višini. Rezultati za enkrat še niso pozitivni, pač pa se fantje od tekme do tekme popravljajo. Tako so v 4. kolu igrali z dobrim moštvom Železničarja III. 1:5 in Ministrstvom za kmetijstvo II. 2:4, kar je dokaj zadovoljivo.

Tekmovanje še traja; v prihodnji številki se pogovorimo podrobneje.

Iz zgodovine šaha

(Nadaljevanje)

Beli: Capablanca Črni: Aljehin
(7. partija, 1. X. 1927)

1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. Sf3 Sd7, 4. Sc5 Sgf6, 5. Lg5 c6, 6. e3 Da5, 7. Sd2 Lb4, 8. Dc2 0-0, 9. Lh4 c5, 10. Sb3! Da4, 11. Lf6: Sf6!, 12. de Se4?, 13. ed Lc3?, 14. bc Se5!, 15. Tad1! ed, 16. Td5: Sb5!, 17. ab Dc6, 18. Td4 Te8, 19. Ld3 Dg2!, 20. Lh7:+ Kf8, 21. Le4 Dh3, 22. Dd2 Le6, 23. c4 a5, 24. Tg1 Dh2?, 25. Th1 Dc7, 26. Db2 Dc5, 27. Ld5! Ta6, 28. Te4 Td6, 29. Th7 Ke7, 30. Dg7: Kd8, 31. Le6: fe, 32. Db7: Db4+, 33. Db4: ab, 34. c5 Tc6, 35. Tb4: Tc5!, 36. Ta7! črni se vda.

Beli: Aljehin Črni: Capablana
(12. partija, 12. X. 1927)

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 d5 4. Lg5 Sbd7 5. e3 Le7 6. Sf3 0-0 7. Tac1 c6 8. Dc2 a6 9. a3 h6 10. Lh4 Te8 11. Te1!

b5! 12. ed cd 13. Ld3 Lb7 14. 0-0 Te8 15. Db1 Da5 16. Se2 Sb6 17. Se5? Se4 18. Lf6?: Lf6: 19. Lh7 Kf8 20. Sd7 Ke7 21. Sc5 Db6? 22. Sb7: Db7: 23. Ld3 Te7? 24. Da2 Tec8 25. b3 Sd6 26. Dd2 Db6 27. Te1 Kd7 28. Te7: Te7: 29. Lb1 Le7 30. Sf4 Kc8 31. De2 g6 32. Sd3 Se4 33. b4 Te3? 34. Db2 Dc7? 35. Se5 Le5: 36. de De5 37. f4! Dg7 38. Le4: de 39. Kf2 Df6 40. g3 g5 41. Te1 in črni odneha.

Skoraj 100 let je stara partija, ki jo je igral v Ameriki »poluradni« svetovni prvak Paul Morphy leta 1855.

Beli: Mac Črni: Morphy
1. e4, e5, 2. Sf3, Se6, 3. d4, ed, 4. Lc4, Lc5, 5. Sg5, Sh6, 6. Sf7:, Sf7:, 7. Lf7:+, Kf7:, 8. Dh5+, g6, 9. Dc5:, d6, 10. Db5, Te8, 11. Db3+, d5!, 12. f3, Sa5, 13. Dd3, de, 14. fe, Dh4+, 15. g3, Te4+:, 16. Kf2,